

เยาวชนอาสา ให้น้ำกับปลาได้อิงอาศัย

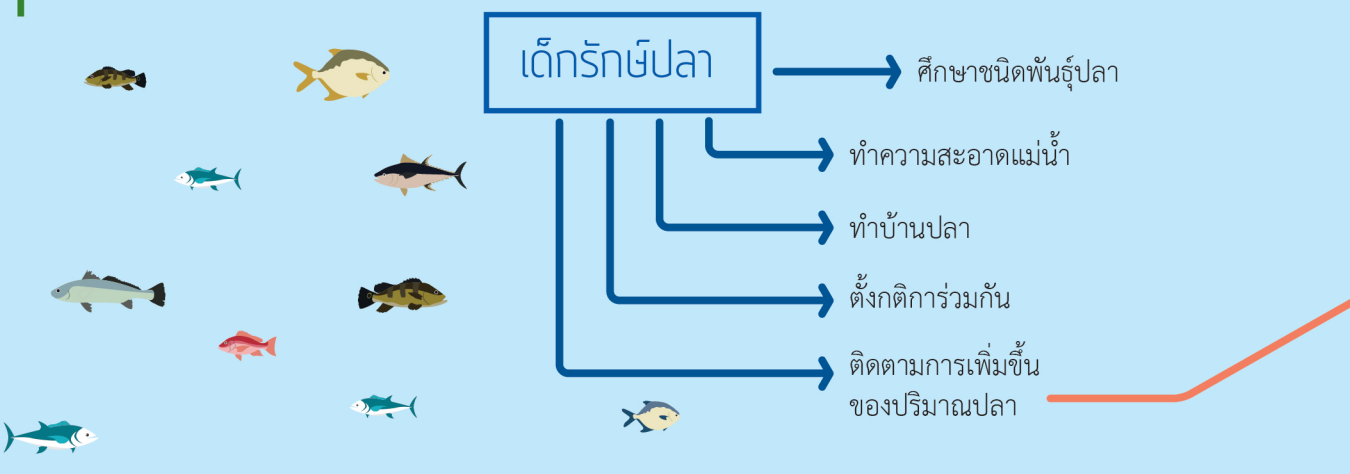
โครงการอนุรักษ์พันธุ์ปลา

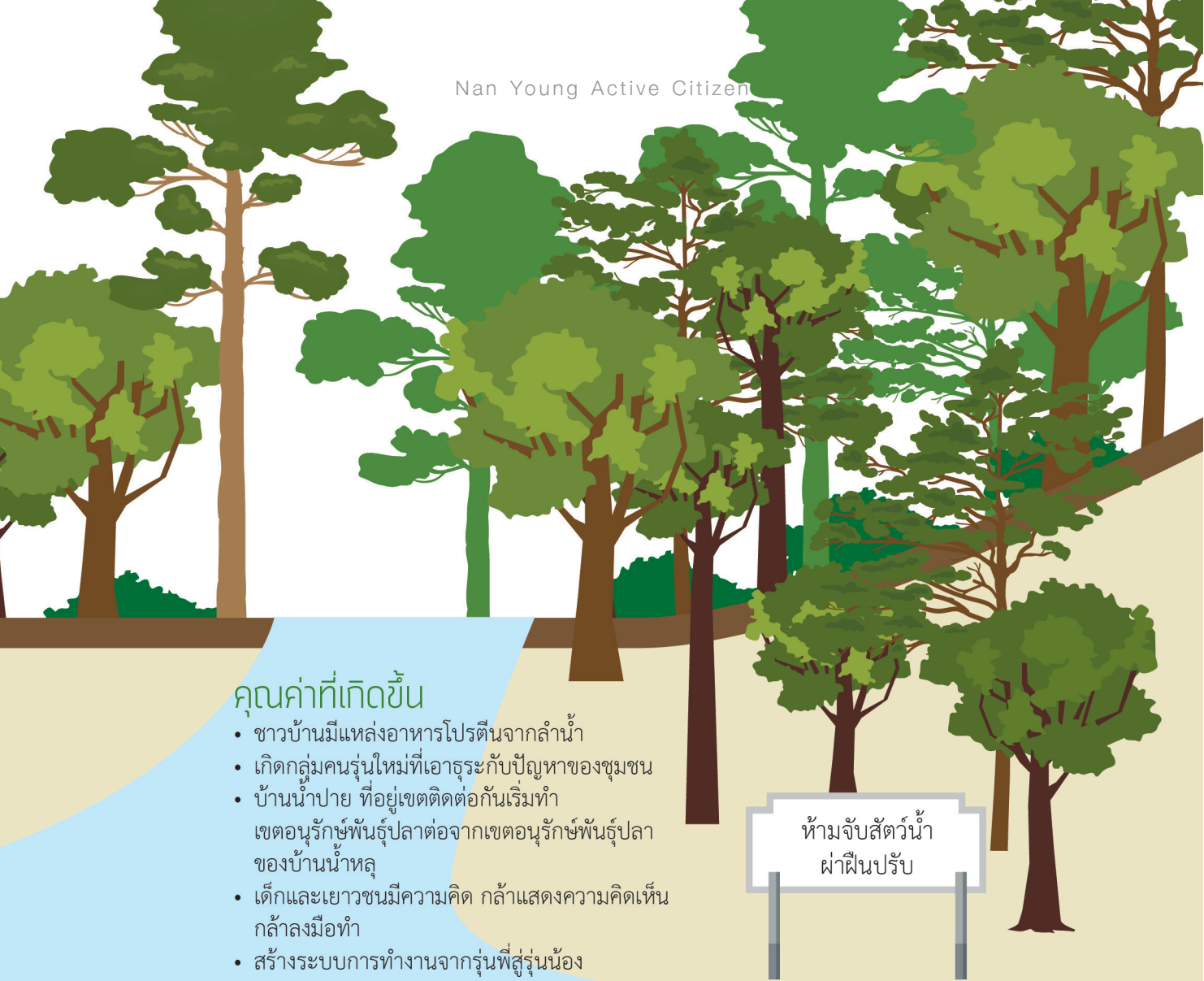
การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายพื้นที่ทำกินเข้าไปในเขตป่า รวมทั้งสารเคมีทางการเกษตรที่ไหลลงสู่แหล่งน้ำ ทำให้ปลาหลายชนิดในลำน้ำยาว เริ่มหายาก และบางชนิดใกล้สูญพันธุ์ กลุ่มเยาวชนบ้านน้ำหลอ อำเภอนาดูน จังหวัดน่าน จึงจัดทำโครงการเพื่อนุรักษ์พันธุ์ปลา และรักษาระบบนิเวศของลำน้ำให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

เขตอนุรักษ์พันธุ์ปลา

800 เมตร เขตอนุรักษ์เดิม

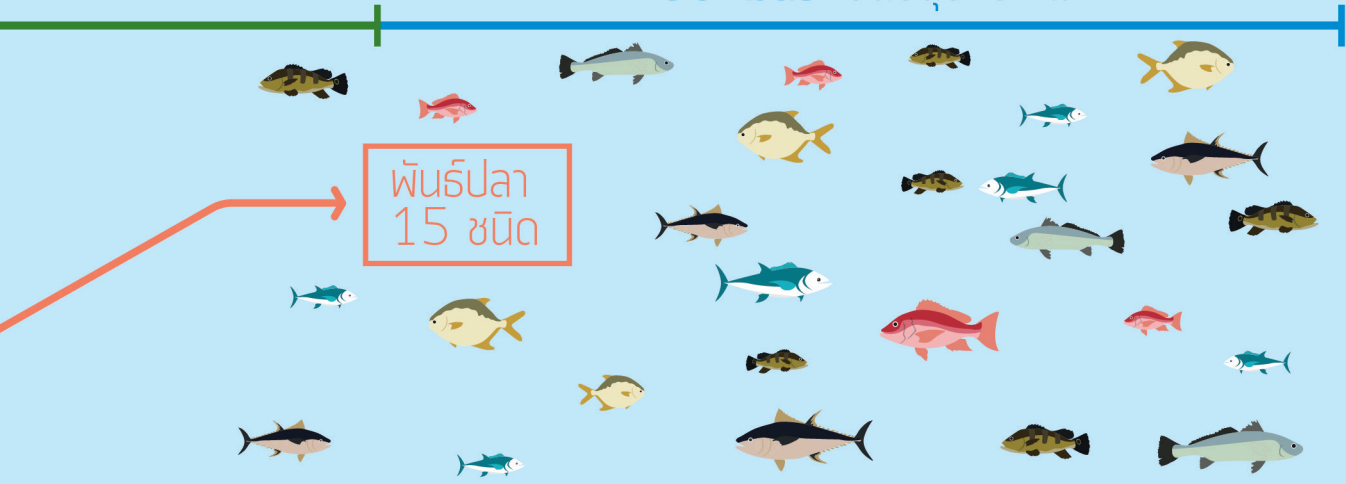

คุณค่าที่เกิดขึ้น

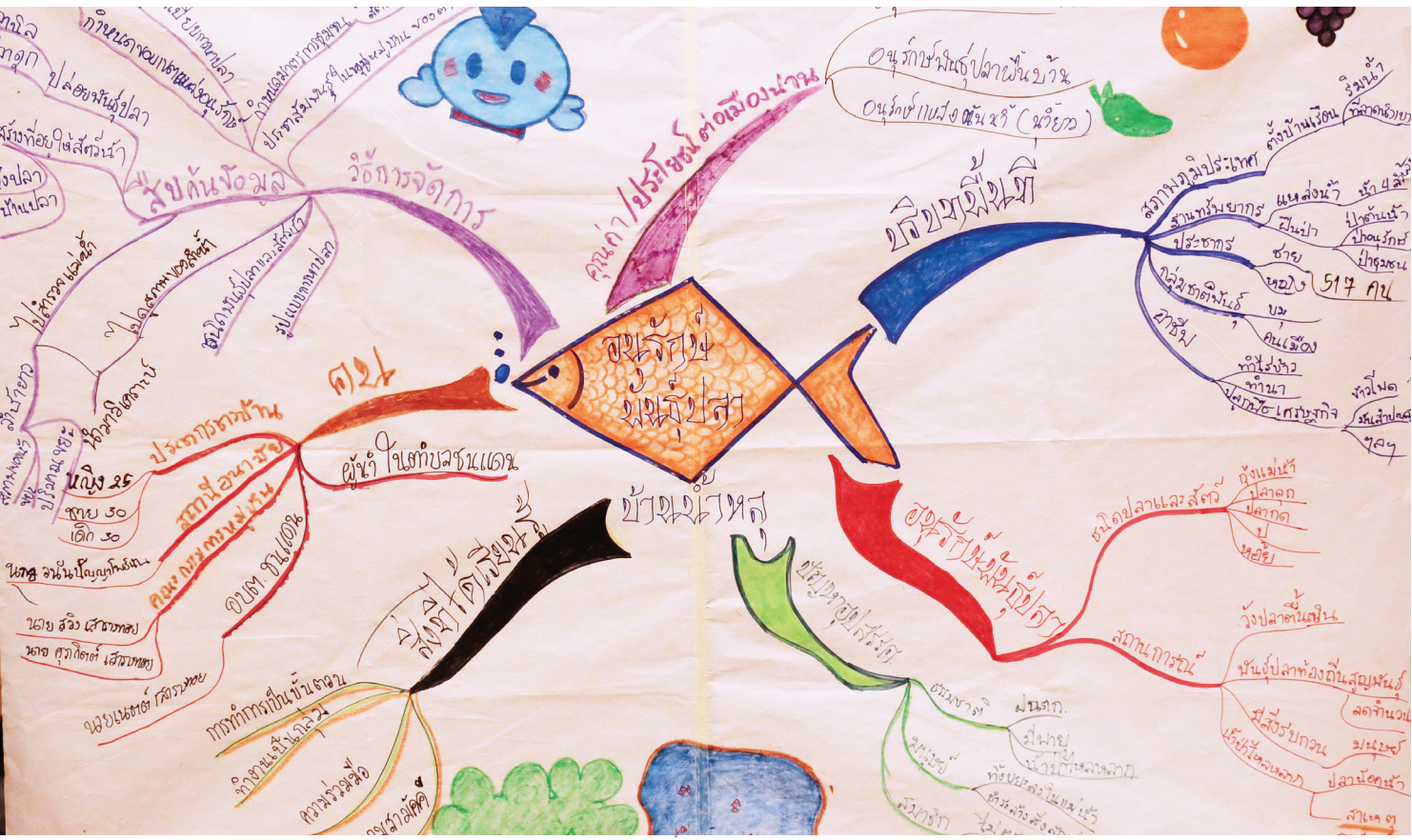
- ชาวบ้านมีแหล่งอาหารโปรตีนจากลำน้ำ
- เกิดกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เอาธุระกับปัญหาของชุมชน
- บ้านน้ำปาย ที่อยู่เขตติดต่อกันเริ่มทำเขตอนุรักษ์พันธุ์ปลาต่อจากเขตอนุรักษ์พันธุ์ปลาของบ้านน้ำหลู
- เด็กและเยาวชนมีความคิด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าลงมือทำ
- สร้างระบบการทำงานจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง

ห้ามจับสัตว์น้ำ
ฝ่าฝืนปรับ

200 เมตร เขตอนุรักษ์ใหม่

พันธุ์ปลา
15 ชนิด

ผลงานการที่มีปลาหลายชนิดมาอาศัย
อยู่ในบริเวณเขตอนุรักษ เป็นที่ประจักษ์
แก่คนในชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง
ส่งผลให้บ้านน้ำปายที่อยู่เขตติดต่อกัน
เริ่มทำเขตอนุรักษพันธุ์ปลาต่อจาก
เขตอนุรักษของบ้านน้ำหลุ ความหวังที่จะ
ขยายเขตอนุรักษให้มีระยะทางยาวออกไป
จึงได้รับการเติมเต็มทีละน้อย

มองดูความจริงที่แสนจะโหดร้าย
ป่าเขาเปลี่ยนเป็นทะเลทรายในชั่วข้ามวัน
ปิดอบโยน โลกกว่า เป็นแค่ภาพในความฝัน
ลมร้อนพาดแผลนั้นให้พัดผ่านไป
จึง...ปลุกฝังเมล็ดพันธุ์ใหม่
ไปรอยเมล็ดพันธุ์ไม่ในใจของคน
ให้งอกงาม ในจิตสำนึกของเด็กและเยาวชน
จึงสร้างคน สร้างโลกในจินตนาการ
โลกจะยิ้มหรือร้องไห้
ขึ้นอยู่กับมือของพวกเขา
โลกจะสุขหรือหม่นเศร้า
อยู่ที่เรากำหนดได้

เปลี่ยน...ทะเลทราย
ให้กลายเป็นป่าเขาเขียว
รวมพลังเป็นหนึ่งเดียว
ช่วยโลกให้สวยงาม
จะไม่ยอมให้ภาพฝันป่า
เป็นแค่ภาพในจินตนาการ
รวมพลังเยาวชนคนน่าน
สร้างฝันให้เป็นความจริง

เสียงร้องเพลงที่ตั้งกึกก้องในศาลากลางบ้าน เป็นเสียงอันสดใสของเด็กและเยาวชนบ้านน้ำหลุ ตำบลชนแดน อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน ที่เปล่งเสียงออกมาอย่างทรงพลัง โดยเฉพาะท่อนฮุค **“เปลี่ยนทะเลทรายให้กลายเป็นป่าเขาเขียว”** ที่ทุกคนต่างร้องเต็มเสียงพร้อมสายตามุ่งมั่น ซึ่งความมุ่งมั่นนี้แสดงออกด้วยการเอาจริง ผ่านการตั้งกลุ่มยุวอนุรักษ์บ้านน้ำหลุ ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2556 จัดทำเขตอนุรักษ์พันธุ์ปลาขึ้นมาในลำน้ำยาวช่วงที่ไหลผ่านบ้านน้ำหลุ ด้วยเห็นว่า นับวัน

พันธุ์ปลาท้องถิ่นที่เคยมีอยู่ในลำน้ำยาวหายไป เพราะการขยายตัวของจำนวนประชากรในพื้นที่ ทำให้ต้องขยายพื้นที่ทำการเกษตรบริเวณต้นน้ำ รวมถึงการใช้สารเคมีทางการเกษตร แล้วไหลซึมลงสู่ผืนดินและแหล่งน้ำ จนส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและสัตว์น้ำในที่สุด

1 ปีที่ผ่านมาของการดำเนินการ กลุ่มเยาวชนได้ขอพันธุ์ปลาจากกรมประมงมาปล่อย ในวันที่ทำพิธีบวชน้ำยังไม่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้มากนัก ลำน้ำยาวยังคงขาดปลาท้องถิ่นหลายชนิด ทั้งปลาตุ๊ก ปลาชนิดปลาสรวย ที่เคยปล่อย ก็พลอยหายไปด้วย จนกระทั่งการเข้ามาของโครงการเสริมศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่าน ทำให้พวกเขา “เห็นโอกาส” ที่จะสานต่องานที่ยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมี จ้อย-วรมน เสาทรายทอง เอ็มมี-สุนันทา แซ่เต็ง และหนึ่ง-ณัฐวิ ทองสุข เป็นแกนนำ โดยมีเป้าหมายที่จะอนุรักษ์พันธุ์ปลา และรักษาระบบนิเวศของลำน้ำให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

“เมื่อตกลงใจทำโครงการ ทีมงานนำข้อมูลการทำงานในปีแรกมาทบทวน พบว่า
เขตอนุรักษ์เพียง 800 เมตร อาจไม่เพียงพอที่จะทำให้ปลาที่มีพื้นที่แหวกว่ายอย่างอิสระ
จึงนำเสนอโครงการต่อที่ประชุมหมู่บ้าน ที่ประชุมอนุญาตให้มีการขยายพื้นที่อนุรักษ์เพิ่มขึ้น
ในช่วงต้นน้ำอีก 200 เมตร รวมเป็น 1 กิโลเมตรครอบคลุมไปถึงเขตติดต่อกับหมู่บ้านใกล้เคียง
โดยหวังว่าจะการขยายพื้นที่ได้มากที่สุด”

ให้น้ำกับปลาได้อิงอาศัย

เมื่อตกลงใจทำโครงการ ทีมงานนำข้อมูลการทำงานในปีแรกมาทบทวน พบว่า พื้นที่เขตอนุรักษ์เพียง 800 เมตร อาจไม่เพียงพอที่จะทำให้ปลาที่มีพื้นที่แหวกว่ายอย่างอิสระ จึงนำเสนอโครงการต่อที่ประชุมหมู่บ้าน ที่ประชุมอนุญาตให้มีการขยายพื้นที่อนุรักษ์เพิ่มขึ้นในช่วงต้นน้ำอีก 200 เมตร รวมเป็น 1 กิโลเมตรครอบคลุมไปถึงเขตติดต่อกับหมู่บ้านใกล้เคียง โดยหวังว่า จะการขยายพื้นที่ได้มากที่สุด

เพราะต้องจัดระบบนิเวศให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของปลา ทีมงานจึงระดมเพื่อนพ้องน้องพี่ ช่วยกันทำความสะอาดลำน้ำยาว ด้วยการเก็บขยะตลอดลำน้ำ พร้อมกับทำความสะอาดริมตลิ่ง และตัดกิ่งไม้มาปักไว้ริมน้ำ เพื่อสร้างเป็นที่อยู่ของปลา โดยมีการติดตามผลทุกเดือนว่า ปริมาณปลาเพิ่มขึ้นหรือไม่อย่างไร

สิ่งที่ทีมงานทำคู่ขนานไปกับการทำพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์ปลา คือ ใช้ “ความเชื่อ” ของชุมชนมาควบคุมการใช้ประโยชน์จากลำน้ำ โดยกลุ่มเยาวชนร่วมกับชุมชนทำ “พิธีบวชน้ำ” อีกครั้ง เพื่อประกาศเขตอนุรักษ์ที่ครอบคลุมระยะทาง 1 กิโลเมตรของลำน้ำยาวช่วงที่ไหลผ่านบ้านน้ำหลุ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ รวมทั้ง อบต. ที่เห็นชอบกับกิจกรรมของเยาวชนเป็นอย่างดี อีกทั้งผู้ใหญ่บ้านยังช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมของเยาวชนในที่ประชุมของหมู่บ้าน อันนำไปสู่การกำหนดกฎกติการ่วมกัน

“คุยกับชาวบ้านว่า เราต้องการให้มีปลา มีสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นในหมู่บ้าน หากจะจับปลาไปกิน ต้องจับนอกเขตอนุรักษ์ ถ้าใครฝ่าฝืนจับปลาในเขตอนุรักษ์ต้องถูกปรับ 2,000 บาท” เอ็มมีเล่าถึงที่มาของกติกา ที่ทีมงานได้ทำป้ายประกาศนำไปติดไว้บริเวณเขตอนุรักษ์

กฎที่เป็นข้อตกลงร่วมกัน ถูกบังคับใช้อย่างเคร่งครัดกับทุกคน โดยไม่มีการยกเว้น และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

“ตอนเราไปสำรวจว่ามีจำนวนปลาเพิ่มไหม เราใช้สวิงจับปลาขึ้นมาดู แล้วก็ปล่อยคืน เด็กเล็ก ๆ ในชุมชนที่เห็นทีมงานจับปลาเพื่อติดตามผลของการทำเขตอนุรักษ์ ยังกลัวตกเตือนว่าห้ามจับปลา เพราะเป็นเขตอนุรักษ์ หากไม่เชื่อฟังจะไปฟ้องผู้ใหญ่บ้านให้ปรับ” จ้อยเล่าถึงสำนึกที่ถูกปลูกฝังในตัวเด็ก ๆ

เมื่อปลาหวนคืนสู่สายน้ำ

เวลา 3-4 เดือนผ่านไป ผลการสำรวจชนิดปลาของทีมงานพบว่า มีปลาท้องถิ่นเพิ่มขึ้นถึง 15 ชนิด เช่น ปลาดุก ปลากด รวมถึง ปลา หอย และกุ้งแม่น้ำ สร้างความตื่นเต้นยินดีให้แก่กลุ่มเยาวชนอย่างมาก โดยสิ่งสำคัญที่เป็นตัวชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ตามที่ผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชนบอก คือ ถ้าพบปลาแค่ชนิดเดียว คือ ปลามุงสามารถบอกได้เลยว่าระบบนิเวศในลำน้ำนั้นยังสมบูรณ์อยู่ การสอบถามจากผู้ใหญ่ในชุมชนยังทำให้กลุ่มเยาวชนรู้

อีกว่า ยังมีปลาหลายชนิด เช่น ปลาปากยาว ปลาเข็ม ที่สูญพันธุ์ไปจากท้องน้ำหมู่บ้าน เพราะปลาเหล่านี้อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำสะอาดที่มีออกซิเจนมาก กลุ่มเยาวชนจึงยังคงช่วยกันรักษาระบบนิเวศของลำน้ำและชายฝั่งให้เป็นธรรมชาติอยู่ตลอด โดยหวังว่า วันหนึ่งปลาหายากที่เคยหายไป จะว่ายเวียนกลับมาอยู่ในเขตอนุรักษ์ของชุมชน

เมื่อรู้ว่าปลาหลายชนิดหายไปจากชุมชน กลุ่มเยาวชนจึงมีแผนที่จะแสวงหาพันธุ์ปลาท้องถิ่น เพื่อนำมาปล่อยในลำน้ำยาว ทีมงานสืบค้นจนทราบว่า ที่กรมประมงมีการเพาะพันธุ์ปลาหลายชนิดที่เป็นปลาท้องถิ่นในลำน้ำยาว จึงทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากกรมประมง เพื่อขอพันธุ์ปลามาปล่อย โดยอาศัยวาระของการสรุปผลการดำเนินงาน คืบข้อมูลการดำเนินงานของโครงการสู่ชุมชน ถือเป็นวันที่จะชักชวนพ่อแม่พี่น้องญาติสนิท มิตรสหายในชุมชนช่วยกันปล่อยพันธุ์ปลาที่ได้รับมากลับคืนสู่ลำน้ำยาว

“การสร้างคนรุ่นใหม่รุ่นต่อรุ่น เป็นโจทย์ การทำงานของกลุ่มยุวอนุรักษ์บ้านน้ำหลุดังนั้นการสอนงานคือ การให้ลงมือทำ น้องที่โตพอจะถูกมอบหมายให้หัดนำเสนอหรือหัดเขียนขึ้นกระดาน ฝึกเขียน ฝึกสรุปกิจกรรม ซึ่งในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้ง พี่ๆ จะช่วยกันสะท้อนความคิดเห็นต่อผลงานของน้องๆ พร้อมทั้งการสรุปให้น้องฟังว่า ต้องทำอะไรบ้าง การทำซ้ำๆ เช่นนี้ เป็นการสร้างระบบการทำงาน และเป็นการเรียนรู้ที่ ทำให้น้องๆ คืบชินต่อการทำงานเป็นระบบ”

“พี่พำทำ” วิถีสร้างคนรุ่นต่อรุ่น

บรรยากาศของการทำงานที่พี่พำน้องทำกิจกรรมน้องเล็ก ๆ ก็เชื่อฟังทำตาม เป็นภาพที่น่าเอ็นดู แต่ทีมงานก็มีความคาดหวังว่า หากน้อง ๆ โดพอที่จะเรียนรู้เรื่องระบบการจัดกิจกรรม ก็เป็นโอกาสที่จะสร้างแกนนำรุ่นใหม่ให้กับชุมชน

“น้องที่อยู่ประถมศึกษาปีที่ 5-6 เราก็จะเริ่มสอนวิธีการทำงานให้เขาแล้ว พอขึ้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 เขาก็สามารถช่วยงานได้ และเมื่อขึ้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขาก็ทำงานเป็น อย่างเช่นการทำงานในกลุ่มเราคนที่ทำหน้าที่บันทึก เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่เป็นน้องที่ฝึกกับเรามาตั้งแต่เขาเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”

การสร้างคนรุ่นใหม่รุ่นต่อรุ่น เป็นโจทย์การทำงานของกลุ่มยุวอูร์ักษ์บ้านน้ำหลุ ดังนั้นการสอนงานคือการให้ลงมือทำ น้องที่โดพอจะถูกมอบหมายให้หัดนำเสนอ หรือหัดเขียนขึ้นกระดาน ฝึกเขียน ฝึกสรุปกิจกรรม ซึ่งในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้ง พี่ ๆ จะช่วยกันสะท้อนความคิดเห็นต่อผลงานของน้อง ๆ พร้อมทั้งสรุปให้น้องฟังว่า ต้องทำอะไรบ้าง การทำซ้ำ ๆ เช่นนี้ เป็นการ

สร้างระบบการทำงาน และเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้น้อง ๆ ค้นคืนต่อการทำงานเป็นระบบ

การทำงานได้ “สร้างสำนึก” ที่เอาธูระกับเรื่องราวที่เห็นว่าเป็นปัญหาของชุมชนมากขึ้น ทีมงานเล่าว่า ทุกวันนี้กลุ่มเยาวชนจะรวมตัวกันเก็บขยะในชุมชน เก็บขยะในลำน้ำ การเก็บขยะของเยาวชนโดยที่ไม่มีใครสั่งให้ทำอยู่เรื่อย ๆ ทำให้หมู่บ้านสะอาดมากขึ้น และทำให้คนในชุมชนละเอียดใจที่จะทิ้งขยะในพื้นที่สาธารณะและมีการจัดการขยะในครัวเรือนของตนดีขึ้น

เอ็มมีเล่าเพิ่มเติมว่า แท้จริงแล้วการทำงานทั้งสองโครงการ คือ โครงการจัดปฏิทินขมุ และโครงการอูร์ักษ์พันธุ์ปลา เป็นการทำงานของกลุ่มยุวอูร์ักษ์บ้านน้ำหลุที่ทุกคนต่างช่วยกันทำกิจกรรม โดยวางแผนการทำงานสลับกันไปมา เช่น สัปดาห์นั้นนัดกันมาทำปฏิทินขมุ สัปดาห์หน้านัดกันมาสำรวจปลาในเขตอูร์ักษ์ ซึ่งการช่วยกันทำงานเป็นเนื้อเดียวเช่นนี้ ทำให้ทีมงานได้ร่วมเรียนรู้ทั้งสองเรื่องไปพร้อมกัน

การทำงานได้ “สร้างสำนึก” ที่อาธรรกับเรื่องราวที่เห็นว่าเป็นปัญหาของชุมชนมากขึ้น...
ทุกวันนี้กลุ่มเยาวชนจะรวมกันเก็บขยะในชุมชน เก็บขยะในลำน้ำ การเก็บขยะของเยาวชน
โดยที่ไม่มีใครสั่ง ทำให้หมู่บ้านสะอาดมากขึ้น และทำให้คนในชุมชนละอายใจที่จะทิ้งขยะ
ในพื้นที่สาธารณะและมีการจัดการขยะในครัวเรือนดีขึ้น...

ผลของการที่มีปลาหลายชนิดเข้ามาอาศัยอยู่ใน
บริเวณเขตอนุรักษ์เป็นที่ประจักษ์แก่คนในชุมชน และ
หมู่บ้านใกล้เคียง ส่งผลให้บ้านน้ำปาย ที่อยู่เขตติดกัน
เริ่มทำเขตอนุรักษ์พันธุ์ปลาต่อจากเขตอนุรักษ์ของ
บ้านน้ำหลุ ความหวังที่จะขยายเขตอนุรักษ์ให้มีระยะ
ทางยาวออกไปจึงได้รับการเติมเต็มทีละน้อย

สร้างพลังเสริม...เติมแรงให้ชุมชน

หมอนันท์-อานันท์ ปัญญาโพธิ์นันท์ เจ้าหน้าที่
สถานบริการสาธารณสุขชุมชนบ้านใหม่ชายแดน ซึ่งเป็น
สาขาย่อยของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ชนแดน (รพ.สต.ชนแดน) ในฐานะที่ปรึกษาโครงการ
เล่าว่า กลุ่มยูวอนุรักษ์ได้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 2556 โดยทำ
กิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
อนุรักษ์วัฒนธรรม

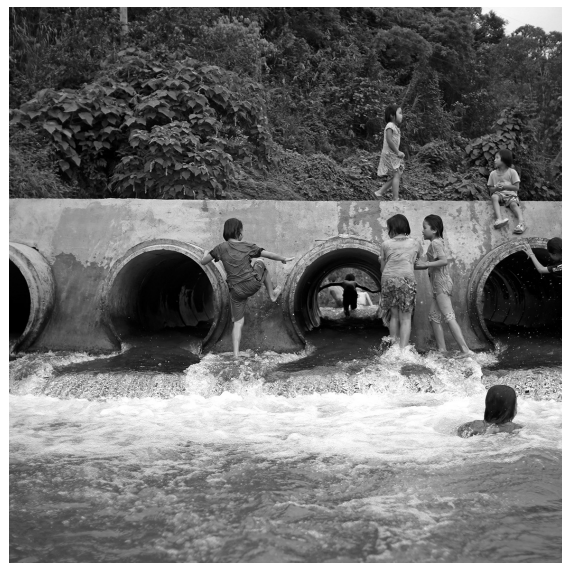
หมอนันท์ เล่าว่า บทบาทของที่ปรึกษา คือ เป็นหลัก
ในการประสานงาน การประชุม และการทำกิจกรรม
รวมทั้งเติมเต็มข้อเสนอแนะในการทำโครงการ เช่น ขั้นตอน
และวิธีการทำงาน การลงชุมชนต้องประสานงานกับใคร
ทำอย่างไร และการถอดบทเรียนการทำงาน

“บางครั้งแทบไม่ต้องทำอะไร เพราะน้อง ๆ จะได้รับ
การเติมเต็มจากที่เลี้ยงโครงการอยู่แล้ว เรามีหน้าที่แค่
คอยเตือนว่า สีมอะไรไปหรือเปล่า”

จากความคาดหวังที่อยากเห็นเด็กเยาวชนในชุมชน
บ้านน้ำหลุพัฒนาศักยภาพในการทำงานมากขึ้น สามารถ
ดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ได้เอง ด้วยเห็นว่า ลำพังแค่
การเรียนไม่เพียงพอต่อการสร้างประสบการณ์ชีวิต แต่การ

ที่เด็กและเยาวชนจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพนั้น
ต้องเริ่มจากฐานรากที่แข็งแกร่ง คือ มีความกล้าแสดงออก
มีความคิด ซึ่งการทำกิจกรรมในโครงการนี้ เป็นการ
สร้างเสริมประสบการณ์จากชีวิตจริง ที่จะเติมเต็มความรู้
ที่ได้จากการเรียนในห้องเรียนให้สมบูรณ์รอบด้านมากขึ้น

“พอถึงวันนี้ ได้เห็นเด็กนำเสนองานที่เขาทำมา
ได้เห็นพัฒนาการของเยาวชนที่มีความคิดของตนเอง
ตอบปัญหาได้ แก้ปัญหาได้ รู้สึกว่าเขาเก่งขึ้น จาก
วันแรกที่ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าพูด ใครถามอะไรก็
จะมองหน้าเราตลอด แต่วันนี้เขาไม่ต้องคอยขำเสีง
มองหาเราให้ช่วยแล้ว เขามั่นใจมากขึ้น มีความคิดเป็น
ของตนเอง กล้าที่จะตัดสินใจเอง” หมอนันท์เล่าถึง
ความเปลี่ยนแปลงของเยาวชนที่ได้สัมผัส

การที่เด็กและเยาวชนมีความคิด กล้าแสดงออก เป็นสิ่งที่หมอนันท์ เห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทั้งตัวเด็กและชุมชน จากเดิมที่ชุมชน อาจจะมีปัญหา แม้จะมีความคิดดี ๆ จากจิตใจที่บริสุทธิ์ แต่เด็ก ๆ มักจะไม่กล้าแสดงความคิดเห็น คิดว่าปัญหาเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ เด็ก ๆ ไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้อง ทั้งที่จริง ๆ แล้วปัญหาทุกเรื่องที่เกิดขึ้นในชุมชนในสังคม เราทุกคนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ต่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยทั้งสิ้น การที่เด็ก และเยาวชนมีความคิด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าลงมือทำ จึงเป็นการ สร้างคนรุ่นใหม่ที่จะเสริมพลังในการแก้ปัญหาพร้อมกับสมาชิกอื่น ๆ ในชุมชน

สำหรับตัวที่ปรึกษาเอง หมอนันท์ยอมรับว่า การทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ให้แก่กลุ่มเยาวชนเป็นเสมือนการเพิ่มวิถีสู่ฐานะให้แก่ตนเองในเรื่องการบริหาร จัดการโครงการ แม้โดยหน้าที่การงานจะต้องทำโครงการเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ผู้ป่วย เด็ก ฯลฯ อยู่บ้าง แต่ก็เป็นโครงการสั้น ๆ การทำงานร่วมกับเด็ก ๆ ในโครงการนี้ ทำให้ได้เรียนรู้เชิงกระบวนการที่เป็นขั้นตอน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งจากกลุ่ม เยาวชนที่ดูแล กลุ่มเยาวชนจากที่อื่น ๆ รวมทั้งพี่เลี้ยงจากที่ต่าง ๆ ทำให้เห็นถึง บทเรียนการทำงานที่หลากหลาย สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับใช้ ในการทำงานของตนเองได้ดียิ่งขึ้น

วันนี้พันธุ์ปลาหลากหลายชนิดเริ่มฟื้นคืน ชาวบ้านมีแหล่งอาหาร โปรตีนจากลำน้ำ เพราะสามารถจับปลา และสัตว์น้ำที่ว่ายออกมานอกเขต อนุรักษ์ไปทำอาหารเลี้ยงครอบครัว แต่การทำงานเพื่อรักษาระบบนิเวศ ลำน้ำยาวของกลุ่มเยาวชนก็ได้เจอโจทย์ใหม่ เนื่องจากการเปลี่ยนระบบ การผลิตของชาวบ้านที่มีที่ทำกินบริเวณต้นน้ำ ที่ในปีนี้เปลี่ยนจากการ ปลูกข้าวโพด เป็นปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งส่งผลให้เกิดการพังทลายของ หน้าดินจำนวนมาก สีของแม่น้ำที่เปลี่ยนจากลำน้ำใสสะอาด กลายเป็น สีโคลนขุ่นยามฝนตก สภาพของสายน้ำที่เปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน ทำให้ปลาเกิดอาการหือคน้ำ ตายไปไม่น้อย เหล่านี้คือโจทย์ใหม่ที่ท้าทาย ให้กลุ่มเยาวชนต้องขบคิดหาทางออกต่อไป ซึ่งกลุ่มยูวอนุรักษ์ที่ได้ติดตั้ง อารูททางปัญญาจากประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำโครงการครั้งนี้ บอกว่า ไม่ย่อท้อต่อปัญหา เพราะมั่นใจว่า “พลังของเยาวชน” จะสามารถ เปลี่ยนแปลงโลกให้สวยงามดังที่จินตนาการไว้ได้อย่างแน่นอน

โครงการอนุรักษ์พันธุ์ปลา

ที่ปรึกษาโครงการ

อานันท์ ปัญญาโพธิ์นันท์

เจ้าหน้าที่สถานบริการสาธารณสุขชุมชนบ้านใหม่ชายแดน

สาขาย่อยของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชนแดน

ทีมทำงาน กลุ่มเยาวชนบ้านน้ำหลุ ตำบลชนแดน อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน

วรมน เสาวราชทอย มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไตรเขตประชาสามัคคี รัชมงค์ลาภิเชก

สุนันทา แซ่เต๋น

ณัฐวดี ทองสุข

ปวช.3

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่

สงกรานต์ เสาวราชทอย มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบรรณโคกิชบุรี

พิยดา เสาวราชทอย มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบรรณโคกิชบุรี

สาววิณี เสาวราชทอย มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไตรเขตประชาสามัคคี รัชมงค์ลาภิเชก

จักรินทร์ อินปัญญา มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนไตรเขตประชาสามัคคี รัชมงค์ลาภิเชก

ขวัญจิรา เสาวราชทอย มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบรรณโคกิชบุรี

วิภาวานี เสาวราชทอย มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบรรณโคกิชบุรี